

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym
wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja:

ulica Reformacka Nr. 7

Telefon Nr. 2014

Prenumerata miesięczna bez odno-
szenia 85 tys. Mkp, z odnoszeniem lub prze-
syłką pocztową 100 tys. Mkp.

Cena numeru 5000 Mkp.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetry:
Zwykłe 750 Mkp. Nadesłane 2.250 Mkp.
Po kronice 3.000 Mkp. Na pierwszej stro-
nie 3.750 Mkp.

Ogłoszenia zamieszczone 25% drożej.

Administracja:

ulica Dunajewskiego Nr. 5

Telefon Nr. 1310

83 3-4

FUTRA

WEDŁUG NAJNOWSZYCH ŻURNALI
oraz serdaki w wielkim wyborze, poleca firma

SZNAJDROWICZ

KRAKÓW, RYNEK GŁ. L. 29.

Rewolucja komunistyczno-chłopska w Bułgarii wybuchła w całej pełni

W części Bułgarii obwołano sowieckie republiki — Atak rewolucjonistów na
więzienie w Sofji — Rozruchy jeszcze nie stłumione

Sofia, 25 września. Bułg. Agencja telegraficzna. Dzień i noc z 22 września minęły na ogół spokojnie. Odsobnione zamieszki, które wydarzyły się w ciągu dnia zdają się być ostatnimi wysiłkami ze strony komunistów. W nocy na 23 września zabiły się około 400 komunistów do miasta Burgas, zostali oni jednakże rozprószeni, pozostawiając czterech zabitych i 18 jeńców. Tej samej nocy niewielka grupa komunistów przybyła z gór i usiłowała zaatakować magazyny amunicyjne Horos oraz miasteczko Sliven, jednakże i tam napastnicy zostali z łatwością odparci. Po całkowitem niepowodzeniu komunistów bułgarskich wywołania przewrotu na południu kraju dają się zauważyć usiłowania przywódców celem wywołania zaburzeń w północnej części kraju. W okręgu Popowo po wsiach proklamowano ustrój sowiecki, jednakże energiczne środki, przedsięwzięte przez władze, stłumiły rozruchy. Grupa komunistów, która usiłowała skupić się w Duplicy, została zamknięta w jednej części miasta. W pozostałej Bułgarii północnej panuje spokój. W północnym okręgu Ferdynanda komuniści usiłowali ogłosić ustrój sowiecki. Oddziały wojskowe zostały skierowane do tych miejscowości. Grupa komunistów, zmierzająca do miejscowości Łom, została rozprószona przez oddziały wojskowe. W miejscowości Złatarica w okręgu Tirnowo 50 komunistów ogłosiło wprowadzenie ustroju sowieckiego. Komuniści ci uciekli po pierwszych strzałach oddziałów wojskowych. Naogół w tych kilku nielicznych miejscowościach, w których ogłoszony został ustrój sowiecki, władzom udało się z łatwością przywrócić spokój. Połączenie kolejowe między Sofją a Płowdiv, które było przerwane w ciągu kilku godzin, zostało przywrócone.

Sofja, 25 września. Komunikat radiostacji sofijskiej. Według otrzymanych wiadomości między Filipopolem a stolicą grasują bandy uzbrojonych komunistów. Jedna z tych band, licząca około 50 ludzi, zaatakowała stację Kosteneec, przyczem w poszukiwaniu broni steroryzowano pasażerów pociągu osobowego, znajdującego się na stacji. Komuniści, dążący do opanowania władzy, podjęli starania o zorganizowanie regularnych oddziałów wojskowych. Jak zdołano stwierdzić, akcją tą kieruje niejaki Grzegorz Dimitrow Łukanow, oficer rezerwowy, oraz Montelare i Kolarow, sekretarz trzeciej międzynarodówki w Moskwie. Wszyscy oni pozostają dotąd w ukryciu, jednakże aresztowanie ich oczekiwane jest w każdej chwili. Pozostają oni wszyscy pod kierunkiem rezerwowego majora armii bułgarskiej Jakowa. Oddziały Jakowa zostały dyrygowane celem opanowania Sofji. W tym celu wzniciły się szereg pożarów w okolicy stolicy, co wywołało wśród załogi stolicy pewną konsternację. Pierwszy atak skierowały oddziały te na więzienie sofijskie, z którego spodziewano się uwolnić przywódców i wybitnych działaczy stronnictwa agrarnego, w nadziei tem łatwiejszego zorganizowania powstania chłopskiego. Jakkolwiek rząd przedsięwziął energiczne kroki, celem udaremnienia zamierzeń komunistów, to jednakże niektóre ich oddziały ciągle jeszcze wykazują dużą ruchliwość. W samej stolicy zdołano utrzymać spokój i porządek i pomimo ogłoszonego stanu oblężenia, ruch na ulicach miasta jest normalny, aż do późnego wieczora. Telegrafy i telefony pracują normalnie, jednakże depezy prywatnych nie przyjmuje się, a prywatne rozmowy telefoniczne odbywać się mogą dopiero po godzinie 6-tej wieczór.

Rząd niemiecki postanowił definitywnie zaniechać biernego oporu

Berlin, 25 września. Socjalistyczny „Parlamentarischer Pressedienst“, posiadający wiadomości z pierwszego źródła urzędowego, donosi, że na posiedzeniu w nocy z niedzieli na poniedziałek, po 9-godzinnych obradach rząd Rzeszy postanowił definitywnie cofnąć wszystkie zarządzenia, dotyczące biernego oporu i wezwać do powrotu do pracy.

Krwawe rozruchy komunistyczne w Niemczech

Berlin, 25 września. Z różnych miejscowości Rzeszy niemieckiej nadchodzą wiadomości o starciach komunistów z nacjonalistami. Krwawe starcia miały miejsce między innymi w Monachium, Lipsku, Dreźnie i w Gliwicach. W Dreźnie przywódca demonstrujących robotników został zastrzelony.

Berlin, 25 września. Komunistyczna „Rothe Fahne“ została wczoraj zawieszona na przeciąg jednego tygodnia z powodu gwałtownego zaatakowania rządu.

Berlin, 25 września. Od tygodnia bawią przywódcy niemieckich komunistów w Moskwie, gdzie odbywają się obecnie konferencje moskiewskiej międzynarodówki w sprawie przyszłej taktyki komunistów w Niemczech. Moskiewska międzynarodówka jest niezadowolona ze stanowiska niemieckich komunistów w ostatnim czasie i udzieliła im instrukcji, aby nawiązali ściślejszy kontakt ze socjalistami lewicowymi i związkami zawodowymi w celu skoordynowania akcji, przynajmniej w decydujących chwilach.

Magazyn ubiorów męskich

„SZYK“

PRZY ULICY MIKOŁAJSKIEJ L. 12

poleca w wielkim wyborze ubrania, reglany, palta, kurtki,
ubrania żakietowe, burki podróżne według najwłaściwszych
modelli. — Ceny przystępne. 101 1-3

49 3-4

NIE KUPUJECIE ZŁYCH

Garniturów klubowych

bo dobre i tanie dostaniecie u firmy:

WYTWÓRNIĄ MEBLI KLUBOWYCH

Kraków, ulica Florjańska L. 25.

Ludendorff maszeruje na Berlin

Berlin, 25 września. Wiadomości, nadchodzące z Bawarii brzmią groźnie: Jak słychać, Ludendorff objął naczelną dowództwo nad nacjonalistycznymi bojówkami i zamierza podjąć marsz na Berlin. Ludendorff ma do dyspozycji 15.000 karnego żołnierza. Liczą się z tem, że po ogłoszeniu zaniechania biernego oporu w Ruhrze, Ludendorff bezzwłocznie ruszy na Berlin.

Berlin, 25 września. Nacjonalistyczna „Tagesztg.“ donosi z Monachium, że w łonie bawarskiej partji ludowej nastąpił rozłam. Pewna część członków postanowiła wystąpić z partji i zorganizować odrębną partję bawarsko-liberalną. Nowa partja ogłasza obecnie odezwę, w której przyrzeka czynić wszystko niezbędne, aby przygotować naród do przyszłej walki w obronie kraju. Przewodniczącym partji wybrany został Lenz.

Możliwość ustąpienia Baldwina?

Berlin, 25 września. „Montagspost“ donosi z Londynu o rzekomej możliwości przesilenia gabinetowego w Londynie. Według tendencyjnych niewątpliwie informacji niemieckiego dziennika, koła polityczne Londynu są rzekomo niezadowolone z powodu ustępliwości Baldwina wobec Poincarego. Nie jest wykluczonem, że w razie powtórzenia się przykładu ustępliwości Baldwina wobec Francji premier angielski będzie zmuszony dymisjonować.

Sprawa Rjeki

Rzym, 25 września. Komunikat Radiostacji rzymskiej: Sprawa Fiume posunęła się o tyle naprzód, że premierzy obu pertraktujących państw spotkają się wkrótce w Abazji celem ostatecznego rozwiązania kwestji Fiume w drodze porozumienia, ze specjalnem uwzględnieniem stosunków ekonomicznych między Włochami a Jugosławją. W zamierzeniu tem oba rządy poparte będą niewątpliwie przez parlamenty swoich państw. Podstawą porozumienia będzie prawdopodobnie zasada używania Fiume, jako punktu wspólnych wysiłków gospodarczych obu krajów, przyczem Włochy miałyby dostarczać miastu uzdolnionych pracowników, Jugosławja zaś surowców.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

—0—

Z powodu przerwania komunikacji telefonicznej z Wiedniem i Pragę — zamknięcia giełdy zurychskiej, ani notowań wiedeńskich — nie otrzymaliśmy.

Giełdy pieniężne

Nowy Jork, 25 września. Giełda. Kurs dzienny 4 i pół proc., przekaz na Londyn 455.87, przekaz na Londyn na 60 dni 452.75, przekaz na Paryż 615, przekaz na Amsterdam 39.30, przekaz na Kopenhagę 17.93, przekaz na Pragę 301, przekaz na Berlin 0.0000.70 w płaceniu — w żądaniu 0.00.0000.72.

Praga, 24 września. Dewizy. Amsterdam 13.52, Berlin 0.0023 i pół, Chrystianja 556, Sztokholm 914, Zurych 616 i pół, Londyn 154 i jedna czwarta, Nowy Jork 34.10, Wiedeń 485, marki niemieckie 00023, marki polskie 1.00.

Paryż, 24 września. Weksle. Niemcy 0000010, Ameryka 162 i jedna czwarta, Belgia 86.80, Anglja 73.73 i pół, Holandja 636 i pół, Włochy 74.40, Szwajcaria —, Praga 22.50, Wiedeń —.

Londyn, 24 września. Weksle. Paryż 78.80, Belgja 94.20, Szwajcaria 25.41 i pół, Holandja 11.58 i jedna czwarta, Nowy Jork 456.15, Hiszpanja 32.37 i pół, Włochy 98.81, Niemcy 351.000.000, Wiedeń 322.500, Bukareszt 980.

Amsterdam, 24 września. Dewizy. Londyn 11.52 i jedna czwarta, Berlin 000.0000 16 i pół, Paryż 15.70, Szwajcaria 45.52 i pół, Wiedeń 000.35 i trzy czwarte, Kopenhaga 45.85, Sztokholm 67.60, Chrystianja 40.75, Nowy Jork 254 i trzy czwarte, Bruksela 13.82 i pół, Madryt 35.20, Włochy 11.45, Praga 762—767, Helsingfors 675—678.

Giełdy towarowe

Nowy Jork, 24 września. Giełda metalowa. Srebro zagraniczne 65 i trzy czwarte, miedź elektrolitowa 13 i pół do 13 i pięć ósmych, cyna 42.12, ołów 697, cynk 640, żelazo 25.50, blacha 562.

Giełda produktów: nafta credit balance 275, terpentyna 101, terpentyna savannah 94 i jedna czwarta.

Giełda produktów spożywczych: kawa loko 10 i pięć ósmych na październik, 855 na grudzień, 829 na marzec 784, na maj 760, na lipiec 742, smalec 1282 i pół, lój 6 i trzy czwarte, olej bawełniany 1175, olej bawełniany na październik 11.64, cukier centryfugowy 741.

Giełda zbożowa: pszenica czerwona zimowa loko 114, pszenica twarda zimowa loko 118, kukurudza loko 105, mąka spring wheate claers 500—550, fracht zbożowy na kontynent 9 centów, fracht zbożowy do Anglii jedna szóstka szylinga.

Nowy Jork, 25 września. Targ bawełny. Dowóz do portów Atlantyku i Golfu 41000, dowóz wewnątrz kraju 51000, wywóz do Anglii 20.000, wywóz na kontynent 5000, targ miejscowy middling 275. Targ terminowy: październik 2888—2893, listopad 2860, grudzień 2848—2852, styczeń 28.00—28.05, marzec 2792—2797, maj 2783—2786, lipiec 27.20—27.20.

Nowy Orlean, 24 września. Targ bawełny. Targ miejscowy middling 28.50.

Targ terminowy: październik 2800, grudzień 2794, styczeń 27.75, marzec 27.67, maj 27.45.

Brema, 24 września. Targ bawełny. Fully middling good colour and staple loko za 1 kg. notowanie zamknięcia 110.835.

Rokowania włosko-jugosłowiańskie

Rzym, 25 września. W stosunku do rokowań włosko-jugosłowiańskich koła tutejsze zachowują ścisłą rezerwę. Dzienniki ograniczają się do podawania wiadomości nadchodzących z Belgradu, podkreślając jedynie trudności, jakie jugosłowiańska partja opozycyjna czyni w sprawie Rieki. — W przeciwieństwie do stosunków w Jugosławii należy zaznaczyć, że w kwestjach dotyczących się Rieki rząd włoski nie potrzebuje się bynajmniej obawiać jakichkolwiek kłopotów ze strony partji politycznej i że znaczna większość opinii publicznej z zupełnym spokojem liczy w tej sprawie jak i w szeregu innych na przenikliwość Mussoliniego.

Rzym, 25 września. Dzisiaj przybył do Rzymu Giardino i przedstawił rządowi pierwsze sprawozdanie o sytuacji w Rjece, oraz do zatwierdzenia dyspozycje, które uważa za niezbędne do ekonomicznego podniesienia miasta. Gubernator Giardino wobec współpracownika „Giornale d'Italia“ wyraził przekonanie, że poprawa ekonomicznych stosunków Rieki jest dzisiaj jeszcze możliwa, dlatego też na ostatnim posiedzeniu Rady Rządzącej Rieki, któremu przewodniczył generał Giardino po omówieniu szeregu spraw powzięto postanowienie natychmiastowego asygnowania dwóch milionów lirów na roboty publiczne. Generał Giardino powraca bezpośrednio do Rieki po rozpatrzeniu przez rząd spraw przez niego poruszonych.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 25 września

A K C J E	Transakcje w tysiącach marek		A K C J E	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	24/IX.		dziś	24/IX.
P. T. H. I—V em.	87—88	85—88	Pezet		
„Impex“	2,35—2,5	2,2—2,3	Strug	240—250	235—250
„Pharma“ (B. Jawornicki)	150	140—150	Syndykat Kosz., Kraków	240	230—240
Bracia Rolniczy I em.	35—38		Tłuszcze Trzebinia	775—740	800
„Polski Glob“	9,1—9,3	7,5	„Krakus“ I—VI em.	188—200	185—195
C. Hartwig. Poznań			Porcelana Cmielów	310—325	280—225
Żegluga Polska	25 1/2—27 1/2	25—27	Fabr. cukru w Chodorowie	975—990	950—950
Zieleniewski I—IV em.	2050—2100	2025—2100	Elektr. Siersza I—IV em.	75—80	76
Warsz. Parowozy I—III em.	120—122	120—125	Zakłady przem. „Ryngraf“		
H. Cegielski, Poznań I—IX	143—153	145—150	S. W. Niemoowski		165
„Potęga“ Tow. huty żel.			Fabr. kapel. w Myślenicach	70	
„Lemiesz“			Bank Przemysłowy I—VIII	103—105	78—85
„Trzebinia“ I—VI em.	180—190	180—190	Bank Hipoteczny	ex	205
„Pocisk“			Bank Małopolski		
Automotor			Ziemski Bank Kredyt.	45—48	45
Portland-Cem. Szczakowa			Powszechny Bank Kredyt.	30	26—30
Bórka	2650—2700	2650—2700	Akc. Bank Związkowy I—IX		
Siersza	1250—1300	1250—1300	Bank Komercyjny I—IV		
Tepege I—IV em.	770—785	780—735	Bank Kred. w Warszawie	ex	
Polska Nafta	115—120	117—120	Bank Związk. Spółek Zarob.		
Oikos		750			
„Pokucie“ Naft. S. A. I em.	160				

Kraków, 25 września. Na rynku pieniężnym zaznaczył się znowu wybitnie zwyżkowy ruch. Oficjalnych notowań nie było. Transakcje zawierano następujące:

Waluty: Dolary 354.000—358.000, korony czeskie 10550.

Czeki: Nowy Jork 354.000—358.000, Londyn 1.600.000—1.605.000, Amsterdam 139.600, Paryż 21.600, Szwajcaria 63.150—62.900, Wiedeń 505—502, Praga 10.800.

Na rynku efektów widoczną jest tendencja osłabienia przez papiery parytetu walutowego, co spowodowało pewną poprawę kursów. Wszelkie śmielsze próby poprawy kursów tłumi jednakże ciasnota gotówkowa.

Na pogiełdzie notowano:

Jaworzno 4500—4900, Gazy 6600 płacono, 6800 żądano, Chybi 1900 płacono, 2000 żądano, Silesia 530 płacono, 560 żądano, Lokomotywy 160, transakcja, Len 330—335 trans., Garbarnia 600.

ZLECENIA GIEŁDOWE KRAJOWE I ZAGRANICZNE
WYKONUJE NAJKORZYSTNIEJ

BANK TOWAROWY S. A.

W WARSZAWIE

96 1—2

ODDZIAŁ W KRAKOWIE, UL. PODWALE 7.

TELEFON DYREKCJI NR. 4291 — TELEFON KANTORU NR. 1504.

Giełda warszawska

A K C J E	Transakcje w tysiącach marek	A K C J E	Transakcje w tysiącach marek
Bank Dysk. Warszawski		Starachowice 1—4 em.	950—980—915
„Handl.	1825	„Trzebinia“	185
„dla Han. i Prz. 1—7	240	Ursus 1 em.	
„Kredytowy	90—120	Ursus 2 em.	
„Małopolski w Krak.		Pocisk	
„Przemysłowy w Warsz.		Parowóz	115—110
„Pols. Handl. w Pozn.	83—100	L. Zieleniewski	2075—2105—2100
„przem. we Lw.		Zawiercie	
„Tow. spół. w Warsz.		Zyrardów	55000—53500—54000
„Zachodni	730—725	L. J. Borkowski	145—130
„Ziems. Kred. we Lw.		Hurt	
„Zjed. Ziem. Pol. w W.	80	B-cia Jabłkowsy	31,5—30
„Zw. Sp. Zar. w Pozn.		War. Tow. Transp. i Żegl.	25
„Związków Ziem.		Polbal	28
Kijewski i Scholtze	400—425	Spieß i Syn	335—325
Fr. Puls	85—75—87,5	Zachod. Tow.	
Wildt i Sp.	155	Cmielów	289—290
Cukrownia Chodorów	890—950—935	Elektryczność	1400
„Czersk I i II	342,5—340	Pol. Tow. Elektryczne	175—170
„Częstocice	5050—4950—5000	Belpol	32
„Gostawice	410—375	Haberbusch i Schiele	510—495—500
„Michalów	510—497,5	Tow. oczyszcz. spirytusu	500—550—525
Warsz. Tow. F. Cukru	poj. 7900-7600-7800 dr. 9000-8600—8750	Tepege	765
Firley	170	Polska Nafta	102—105
Łazy	65	Bracia Nobel	300—295
Drzewny przemysł	47,5—56—55	Lenartowicz i Br. Ryl	
Warsz. T. Kop. Węgla	100 szt. 875—900-880	Pustelnik	205—230
H. Cegielski w Poznaniu	50 sz. 1050—940-970	Siła i Światło	
Lilpop, Rau i S-ka	142,5—122,5—130	Fabryka pap. „Klucze“	165—150
Modrzejowskie zakł.	130—125—135	Eksp. Soli Potasowych	1050—1150—1125
Norblin, Br. Buch i W.	155	Cerata	
Ostrowieckie zakł.	1100	Skóry i Garbniki	
„	270—255	Kabel	190
„	2075—1900	Przemysł Naftowy	
„	1950—1870—1882	Strem	
Orthwein i Karasiński	115	Unia	1100—1000
Rohn, Zieliński i Ska	250—240	Marynin	
K. Rudzki i Ska 1—4	580	Warsz. Syndykat Rolniczy	450—505
Fitzner i Gamper	1800		

OFICJALNA GIEŁDA PIENIEŻNA.
Warszawa, 25 września. Waluty: Dolary 299000
Czeki: Belgja 16.900, Berlin 0 002.22, Londyn

1.369.000 1 367.000, Paryż 19.100, Praga 9.025
Szwajcaria 53.700—53.750, Wiedeń 4 25, Włochy
14.090, N. Jork 299 000, Holandja 117.900.

Przed wojną domową w Niemczech

Berlin, 25 września. W dniu wczorajszym na zebraniu partji demokratycznej, przemawiał minister obrony państwa Goessler, który oświadczył, że

rząd może w zupełności liczyć na armię na wypadek wybuchu wojny domowej.

Żadajcie wszędzie Kurjera Wieczornego

Z bagna moskiewskiego

Kluby rozpusty dla młodocianych — Sekcja wolnej miłości

Znana jest bolszewicka tendencja zakładania klubów wszelkiego rodzaju — politycznych, zawodowych, towarzyskich, szkolnych, wreszcie dziecięcych, wszystko to, ma się rozumieć, w celach skuteczności agitacji, która jest pierwszym i najgłówniejszym punktem wszelkich komunistycznych programów.

Kluby takie rozgalażyły się na całym państwie, są obficie subwencjonowane i otaczane specjalnymi względami. W dziecięcych klubach odbywają się zebrania towarzyskie chłopców i dziewcząt, w wieku od dziesięciu do szesnastu lat. Członkowie urządzają zabawy, wygłaszają niejednokrotnie prelekcje, inicjują dyskusje i t. p.

Tak jest w teorii. W praktyce rzeczy przedstawiają się najzupełniej inaczej. Stowarzyszenia młodzieży, pozostawione same sobie, bez opieki rodziców lub wychowawców, którym zależałoby na czemś więcej, niż na suchym wygłaszaniu paragrafów pedagogicznych, wchodzą na drogę najpotworniejszego zepsucia, nieprzeczuwanej nawet deprawacji i zdziczenia.

O tej smutnej, przerażającej prawdzie dowiadu-

je się świat od czasu do czasu z jakiegoś wybuchającego nagle skandalu, z zabójstw, kradzieży lub wykroczeń przeciw moralności.

Podobnie w ostatnim tygodniu moskiewska policja śledcza wykryła w klubie, mieszczącym się w centrum miasta i liczącym największą z wszystkich ilość członków, specjalną „sekcję karciarską“, która oddawała się nałogowo hazardowej grze w karty.

Sekcja ta nabyła również ruletkę, w którą grzano do późnej nocy.

W bufecie klubu znaleziono kilkadziesiąt butelek wódki i wina.

Prócz tego istniała tam również nieoficjalnie „sekcja wolnej miłości“, której każdy członek miał prawo wejść w najbliższe stosunki miłosne z każdą członkinią. Założycielem i prezesem obu sekcji był syn jednego z najwyższych dygnitarzy sowieckich, chłopak, liczący lat osiemnaście.

Sprawa powyższa wywołała w Moskwie niebywałe poruszenie i jest tematem wszystkich rozmów.

Projekt wprowadzenia międzynarodowego pieniądza

Sekcja finansowa Ligi Narodów rozważa projekt utworzenia międzynarodowego pieniądza, pod nazwą pieniądz Ligi Narodów. Kwestja powołania takiej waluty miałaby donosić znaczenie dla handlu międzynarodowego.

Na zasadzie tej jednostki monetarnej regulowałyby się opłaty cłowe, pocztowe, kolejowe a handel międzynarodowy miałby tę dogodność, iż nie musiałby przeprowadzać kalkulacji, połączonych z ewentualną zwyczajną czy zniżką obcych walut.

Pieniądz Ligi Narodów byłby gwarantowany przez kapitały międzynarodowe złożone w banku emisyjnym, zostającym pod kontrolą Ligi.

Dla krajów o słabej a zmiennej walucie powstanie międzynarodowego pieniądza jest niepomierzenie ważne.

Odpadłyby wtedy wszelkie niedogodności wyszukiwania stałego miernika i utrzymywania go sztucznymi środkami na rynku międzynarodowym.

KRONIKA

ZGON PROF. UNIwersYTETU P. STEBELSKIEGO. Ze Lwowa donoszą: Wczoraj zmarł prof. dr Piotr Stebelski profesor zwyczajny na wydziale prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza.

PODRÓŻ KARDYNAŁA DALBORA DO RZYMU. W przejeździe przez Warszawę ks. kardynał Prymas Dalbor, który udaje się do Rzymu, był przyjęty przez pana Ministra spraw zagranicznych. W ciągu dłuższej rozmowy omawiane były sprawy kościelne, pozostające w związku z naszą polityką.

DELEGACJA AUSTRJACKICH PRZEMYSŁOWCÓW DO POLSKI. Pod przewodnictwem austriackiego ministra handlu, dra Schürfa, wyjechała dzisiaj do Warszawy delegacja wiedeńskich stowarzyszeń handlowych i przemysłowych. Celem ich podróży jest wzmocnienie i pogłębienie stosunków handlowych między Austrią a Polską. Wiedeńskie koła gospodarcze spodziewają się, że rokowania, jakie delegacja wiedeńska przeprowadzi z przedstawicielami polskiego handlu i przemysłu, przyczynią się w wysokiej mierze do ożywienia stosunków handlowych, a w szczególności do wzmocnienia stosunków handlowych z tą częścią Polski, która już dawniej pozostawała w kontakcie z austriackim handlem i przemysłem. Ministrowi Schürfowi towarzyszą w jego podróży do Warszawy generalny dyrektor poczt i telegrafów szef sekcji Konrad Hocheisen, radca ministerjalny dr Breza i dr Gauster, oraz Herman Ballen. Wezmą oni udział w konferencjach, jakie mają się odbyć w Warszawie w sprawie ruchu kolejowego, telegraficznego i telefonicznego, względnie w sprawie przeprowadzenia komunikacji napowietrznej między Polską a Austrią. W konferencjach warszawskich poruszona ma być sprawa zniesienia wiz paszportowych w obustronnym ruchu pasażerskim, nadto przygotowane mają być poprawki w układzie handlowym polsko-austriackim, który okazał się niedostatecznym. Omówiona również będzie umowa w sprawie pomocy prawnej oraz sprawa zniesienia zakazu wywozu i przywozu, względnie wprowadzenia pewnych ułatwień, a wreszcie sprawa opłat wywozowych.

KARY ŚMIERCI NA BANDYTÓW ZATWIERDZONE. W głośniejszej sprawie bandytów Skolimowskich, sąd apelacyjny, na posiedzeniu sobotnim, odrzucił wszystkie apelacje i wyrok sądu okręgowego w Warszawie, skazujący sprawców rozbojów w Skolimowie na kary śmierci — zatwierdził.

Z TEATRU BAGATELA. Dziś we wtorek po raz siódmy „Nieprzyjaciółka“ z pp. Kozłowska, Sznage-Andruszewska, Horecka, Hańska, Brzeskim, Kwiatkowskim, Nowakowskim (reżyser), Noskowskim, Wysockim i Zbuckim. „Nieprzyjaciółka“ grana będzie tylko do czwartku. W piątek 28 bm. premiera sztuki K. Mere p. t. „Obied“, w której wystąpi poraz pierwszy p. Józef Sosnowski w roli hr. Michajłowa, obok znakomitego tragika występują świeżo zaangażowani pp. Grabowska, T. Frenkiel, M. Melina, Stębowska, Ratsch-

ka i Heniowski. Jednocześnie w próbach pod kierunkiem p. Noskowskiego komedia Przybylskiego „Wicek i Wacek“.

KONCERTY. Ignacy Friedman, znakomity pianista, wystąpi nieodwołalnie we czwartek 27 bm. w imprezie krak. biura koncertowego E. Bujańskiego. — Kwartet Rosego, najslawniejszy zespół kameralny na obu półkulach, pozyskany został po pertraktacjach, trwających 3 lata, przez krak. biuro koncertowe E. Bujański; wystąpi on poraz pierwszy w niedzielę 30 bm.

Strajk we Lwowie rozszerza się

Lwów, 25 września. W związku z wybuchem strajku pracowników i robotników miejskich województwo komunikuje, że kompetentne władze wydały daleko idące zarządzenia celem ochrony zakładów użyteczności publicznej, oraz celem utrzymania tych zakładów w ruchu przynajmniej w najkonieczniejszych rozmiarach.

Lwów, 25 września. Strajk pracowników miejskich objął teatry. Musiano odwołać przedstawienia we wszystkich trzech teatrach z powodu tego, że personal techniczny przystąpił do strajku. Elektryczność, gazownia i wodociąg funkcjonują bez przerwy, przy pomocy inżynierów i wojskowości.

Ostatnie telegramy

Sytuacja w Sofji

Sofja, 25 września. W chwili obecnej przywrócono w stolicy spokój. Miasto jest strzeżone przez liczne oddziały piechoty i kawalerji. Ceny żywności nieznacznie wzrosły.

Sofja, 25 września. Wobec groźby interwencji zbrojnej ze strony państw ościennych, celem umożliwienia przeniesienia się rewolucji do granic tych państw, premier Cankow zwołał posiedzenie rady ministrów, na którym oznajmił, że na granicy bułgarskiej zgromadzone zostały oddziały wojskowe w liczbie 50.000 żołnierzy i że oddziały te zgromadzone głównie w okolicy Carybrodu. — W razie interwencji mogłyby one zająć Sofję w przeciągu 24 godzin. Wobec tego premier bułgarski odbył konferencję z ministrami pełnomocnymi mocarstw, którzy z kolei, wiadomości zakomuni-

kowane im przez rząd bułgarski, przesłali swoim rządowi do rozważenia.

Więści z Gdańska

Gdańsk, 25 września. Wczoraj odbyły się dwa zebrania robotników portowych, na których jednakże nie powzięto uchwały w sprawie likwidacji strejku. Jutro ma się odbyć ponowne zebranie w powyższej sprawie wobec tego strejk robotników trwa w dalszym ciągu.

Gdańsk, 25 września. W ostatnich dniach zostało założone nowe stronnictwo w Gdańsku pod nazwą: Niemiecko gdańskiej partji ludowej.

O zaniechanie biernego oporu

DECYZJA JESZCZE NIE ZAPADŁA.

Berlin, 25 września. Dziś wieczór odbyły się poufne narady władz centralnych z przedstawicielami obszarów okupowanych w sprawie likwidacji oporu biernego. Wprawdzie definitywnej uchwały rzekomo nie powzięto jeszcze, ale rząd Rzeszy przygotowuje w dalszym ciągu opinię publiczną do ważnej uchwały w sensie likwidacji biernego oporu. Panuje przekonanie, że decyzja w sprawie zagłębia Ruhry zapadnie w końcu bieżącego tygodnia. Na konferencji premierów państw związkowych, która się odbędzie jutro przedpołudniem, omawiana będzie specjalnie sprawa polityki zagranicznej Rzeszy.

GIEŁDY KRAJOWE

Lwów, 24 września. Giełda. Akcje. (Cyfry w tysiącach mkp. — tranzakcje). Akcyjny bank hipoteczny 212—222, Powsz. kredytowy 17—22, Przemysłowy 90 do 93, Ziemiński kredytowy 42—46, Browary lwowskie 1900—2375, Chodorów 910—950, Cmielów 310—315, Cegielski 145—160, Gafota 35—36, Karpalit 120, Niemojewski 155—160, Ojkos 735—750, Parowozowy 113—120, Pezet 60—62, Nafta 116—125, Rakszawa 650—730, Siersza górnicza 1260, Tesp 1275—1350, Zieleniewski 2075—2100, Tahan 76—80.

Lwów, 24 września. Giełda zbożowa. Pszenica 870.000—900.000, żyto 520—525 tysięcy. Giełda dość licznie odwiedzana. Ogólny obrót około 130 tonn. Obroty w pszenicy i życie przy wystarczającej podaży. Tendencja nieco zwyczajowa. Usposobienie ożywione.

Wiadomości gospodarcze

ZAKAZ WYWOZU ZIEMNIAKÓW. Do Warszawy nadeszły wiadomości o trudnym położeniu aprowizacyjnym na Górnym Śląsku, co zniewoliło władze regulujące sprawę wwozu i wywozu do wydania zarządzeń, zakazujących na pewien okres czasu wywozu z Polski ziemniaków. Chodzi o to, by Górny Śląsk mógł się przez ten okres zaopatrzyć w ziemniaki.

STINNES W TURCJI. „Chicago Tribune“ donosi, że Stinnes otworzył w Konstantynopolu filję swego koncernu i stara się o koncesje mineralne i kolejowe. Mimo odmowy rządu tureckiego, Stinnes dalej czyni swe zabiegi. Prasa, należąca do koncernu Stinnesa, zaprzecza tym wiadomościom.

KONWERSJA 6 PROC. BONÓW ZŁOTYCH. Z Warszawy donoszą: Wczoraj w gmachu sejmku pod przewodnictwem pana marszałka Trampezyńskiego odbyło się posiedzenie komisji kontroli długów państwowych, na którym rozpatrywano kwestję konwersji 6 proc. złotych bonów skarbowych. Po wyczerpującej dyskusji postanowiono wzywać p. ministra skarbu, aby celem częściowej, albo całkowitej wymiany płatnych dnia 1 października 6 proc. złotych bonów skarbowych emitował do maksymalnej sumy 10.800.000 bonów serji II-giej z płatnością dnia 1 kwietnia 1924.

BANKI WIEDEŃSKIE W POLSCE. Należy społeczeństwo i nasz świat finansowy muszą być przygotowane na to, że niebawem dwa wielkie banki wiedeńskie rozpoczną u nas działalność na wielką skalę. Mówimy tu o Polskim Banku „Union“ i o Wiener Bankverein (Wiedeński Bank Związkowy). Oba te banki, mając swoje polskie centrale w Małopolsce, zakładają w Warszawie filje. Te filje — nie ulega wątpliwości — będą niebawem większe, niż centralne. Odbędzie się z nimi ten sam proces, który w Niemczech odbywał się z Bankiem Darmstadtzkiem z chwilą, gdy otworzył filję w stolicy Niemiec zjednoczonych. Mamy wrażenie, że banki polskie i giełda warszawska nie doceniają zmian, jakie nastąpią w momencie, gdy te dwa banki wiedeńskie przyniosą do Warszawy całą wyrafinowaną technikę bankową i giełdową wiedeńską.

JAPONCZYCY NAWIAZUJĄ Z ROSJĄ STOSUNKI HANDLOWE. Z Kijowa donoszą: Przybyła tutaj jańska delegacja handlowa, celem nawiązania stosunków handlowych między Rosją południową a Japonją. Delegacja zainteresowała się żywo kwestją komunikacji wodnej między Odessą a Japonją. Dla bliższego zbadania tej sprawy delegaci mają zamiar udać się do Odessy.

Pierwsze źródło zakupu 54 3-8

dywanów perskich

i antyków orientalnych

J. Lewkiewicz, Kraków, Grodzka 39, I. p.

ROSJA NA TARGACH DRZEWNYCH. Na konferencji wszystkich rosyjskich przedstawicieli zorganizowanego przemysłu drzewnego w Berlinie postanowiono wziąć udział w drugich targach drzewnych w Krotwie. Ponieważ plan prac leśnych w Rosji na zime zostanie wykonany dopiero z początkiem października, przeto odłożono otwarcie targów do listopada.

ZE ŚWIATA

SKAZANIE SPRAWCY ZAMACHU NA PASICZA. Milan Baje, który przed niedawnym czasem wykonał zamach na Pasicza, został zasądzony na 20 lat więzienia.

NOWA CZEREWYCZAJKA. Sowińskom zatwierdził nowy skład kolegium głównego urzędu politycznego (GPU — dawna Czerewyczajka), do którego

przeszli Dzierżyński, jako prezes, Mienżyński, Jagoda, Mancew, Bakij, Peters, Messing, Walickij i Mogilewski, jako członkowie.

MASOWE ARESZTOWANIA MIENSZEWIKÓW W ROSJI. Rząd sowiecki zarządził masowe aresztowania wśród socjalistów-mienszewików. Z aresztowanymi władze sowieckie obeszły się w sposób niesłychanie ostry, zamknięto ich w więzieniu w warunkach nadzwyczaj niehygienicznych, przez kilka dni głodzono itp. Znana wśród mienszewików działaczka, Wiera Arkawina, rozchorowała się wskutek złego obchodzenia się z nią. Gdy doprowadzono do rozpaczy aresztowani mienszewicy zagrozili, że rozpoczną głodówkę. naczelnik więzienia powiedział im: „Głodówką nie nie zyskacie, jeżeli nie chcecie słuchać, to możecie popelnic samobójstwo”. Komitet centralny partji rosyjskich socjalistów zwrócił się do partji socjalistycznych całego świata, prosząc o zaprotestowanie przeciwko temu zwierzchnemu postępowaniu.

REPERTUAR

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7 1/2)
Wtorek: „Okna”.
Środa: „Okna”.
Czwartek: „Okna”.
BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)
Wtorek: „Nieprzyjaciółka”.
Środa: „Nieprzyjaciółka”.
Czwartek: „Nieprzyjaciółka”.
OPERA I OPERETKA (początek o g. 7 1/2)
Wtorek: „Rigoletto”.
STARY TEATR (początek o godzinie 8-mej)
We czwartek 27 bm.: Koncert I. Friedmana.
W niedzielę 30 bm.: Koncert Kwartetu Rosego.

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

DLA PANÓW. **Specjalność!** DLA PANÓW.

Szlifiernia brzytw oraz wielki wybór brzytw, scyzoryków i maszynek do włosów na składzie 85 2-6

MYSZKOWSKI, Kraków, Dietlowska 46.

KURSA **WIEDZA** MATURYCZNE

Kraków, ul. Długa 74

pod osobistym kierownictwem Prof. Bogusława Butrymowicza przyjmują wpłaty na rok szkolny 1923/4 codziennie od 10-1 i od 3-6, w niedziele i święta od 10-12.

Kursa „WIEDZA” obejmują:

I. Kurs maturalny 1-letni i 2-letni gimn. wszystkich typów. — II. Kurs niższy, przygotowujący do egz. wstęp. do kl. V. gimn. — III. Kurs seminaryjny 1-letni i 2-letni. IV. Analogiczne kursa pisemne z pomocą świeżo opracowanych instrukcyj i objaśnień. Uczniom(enicom) zapisanym na kurs pisemny przysługuje prawo uczęszczania raz na tydzień na wykłady zbiorowe. 74 3-0

Uczą najwybitniejsze siły fachowe.

Spis Brona Profesorów do przejrzania w Sekretarjacie. Informacje i prospekta darmo.

Wypożycza się za kaucją wszelkie podręczniki.

SZYMON STRASSBERG

Magazyn ubrań męskich i materiałów sukiennych.

Kraków, Florjańska 6.

91 2-3

Używajcie światowej sławy pasty do obuwia „ERDAL”

102 1-3

SKŁAD FUTER

i serdaków zakopiańskich oraz pracownia kuśnierska

poleca wielki wyrób futer z własnego i dostarczonego materiału punktualnie i gustownie po cenach przystępnych

Rachtan Stanisław

Kraków, ulica Karmelicka L. 8

(w podwórzu). 100 1-8

FUTRA

w największym wyborze po przystępnych cenach

poleca firma

M. ROTBLUM

Kraków, Florjańska L. 8.

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie kuśnierstwa wchodzące po przystępnych cenach.

50 3-3

Hurtownia pasów, szczeliw, węży

„ZENIT” Kraków, ul. Szpitalna 7

Telefon 4231.

68 Ceny ściśle hurtowne. 5-6

Wystawia na Targach Wschodnich.

Biuro Spedycyjne „PRZEWÓZ”

i PRZEDSIĘBIORSTWO DOWOZOWE

KOLEI PAŃSTWOWYCH

Spółka z ogr. odpow.

75 2-2

ZAŁOŻONE PRZEZ CENTR. ORGANIZACJE ROLNICZE KRAKÓW, DŁUGA 31. — TELEF. 3063

załatwia wszelkiego rodzaju czynności spedycyjne i przewozowe, umiejętnie przewożenie mebli we własnych wozach meblowych tak w miejscu jak i koleją do wszystkich miast.

WŁASNE MAGAZYNY, ZAPRZĘGI. — CENY NAJNIŻSZE.

Potrzeba **chłopców i kobiet**

do roznoszenia gazet.

Zgłaszać się w Administracji „Kurjera Wieczornego”, Dunajewskiego 5.

Ządać wszędzie Kurjera Wieczornego

Hurtowny i częściowy skład dywanów, cerat, linoleum i pluszy meblowych

Specjalność:

Amerykańskie automatyczne maszynki do rolet oraz przybory tapicerskie

M. Rubinstein i A. Fischman

Kraków, ul. Bracka L. 4. 103 1-3

Spółka złotnicza

Kraków, ul. Rajska 4 99 1-4

kupuje stare, używane, sztuczne zęby, złoto i srebro. Wykonuje biżuterje na żądanie w 24 godzinach.